

Pomemben uspeh jeseniških gledaliških amaterjev v Pesaru

Minuli ponedeljek so se iz Italije vrnil člani igravske skupine gledališča »TONE CUFAR« z JESENIC, ki so s komedijo M. Dr. »TRIPCE DE UTOLCE« nastopili v četrtak, 12. 1. m., zvečer v PESARU. To je bila I. medna-

rodna revija inozemskih igravskih družin in folklorne od 7. do 14. septembra v teatru Rossini-Pesaro. Na reviji so nastopile amaterske dramske družine iz Avstrije, Belgije, Francije in Jugoslavije ter folklorne skupine iz Italije, Poljske in Jugoslavije.

Veliko gledališko dvorano, ki nosi ime po v Pesaru rojenem komponistu Rossiniju, so sicer ne do kraja — toda po izjavah prirediteljev — še enkrat bolje kot na dotedanjih prireditvah zasedli tuzni domačinovi tudi številni turisti vseh narodnosti. Zato je nekajkratni aplavz med predstavo in toplo navdušeno priznanje ob koncu predstave še toliko pomembnejše, saj so jeseniški amaterji igrali pred zahtevno in zelo razvidno publiko. S prav takim navdušenjem je bila sprejeta tudi folklorna skupina iz Beograda in publika ter prireditelji so bili enotnega mnenja, da je nacionalni večer Jugoslovancev najboljša prireditev revije. Predstava je bila ob 21.30, zato naslednji dan časopisnih kritik še ni bilo, prireditelj pa jih bo poslal in iz njih bomo lahko spoznali oceno nastopa jeseniškega gledališča v Pesaru. Lep uspeh jeseniških gledališčenikov v Pesaru potrjujejo tudi številna vabila za potovanje v Francijo, Belgijo in Italijo.

Uspehu v Monacu se je tako pridružil še uspeh v Pesaru, kar je dokaz da uživa jugoslovanska amaterska gledališka kultura v tujini izreden ugled. Amaterjem jeseniškega gledališča gre vse priznanje za dostojno zastopanje naše države in zelo uspešno manifestiranje naše kulture v tujini.

Ob 100-letnici kranjskega kulturnega prebujenja

Nadaljevanje

Prav tako kakor petju je posvečala čitalnica pozornost tudi glasbi. Njen orkester je prvi nastopil pri »Vodnikovih besedi« 30. januarja 1870. Iz čitalniškega orkestra se je formiral leta 1884 godbeni klub in leta 1909 salonski orkester Sloga, ki je imel vaje v prostorih NARODNE ČITALNICE ter sodeloval pri vseh prireditvah čitalnice do prve svetovne vojne. Leta 1922 je bil ustanovljen orkester, ki je kot samostojen odsek imel svoja pravila in svoj odbor. Sodeloval je pri prireditvah dramskega in poveskega odseka, obenem pa prirejal samostojne koncerte.

CO, dostopno vsem, tudi nečlanom. Po prvi svetovni vojni, med katero je bilo izgubljenih ali uničenih skoraj tisoč knjig, je knjižnica znatno napredovala. Od leta do leta se je večal knjižni sklad, prav tako je naraščalo število obiskovavcev čitalnice. Leta 1923 se je ustanovil knjižnični odsek s svojim odborom, ki je sestavil pravila in čitalnični red. Leta 1925 pa je izdal tiskan seznam knjig. Ljudska knjižnica v Kranju je bila pred drugo vojno ena največjih in najbolj urejenih knjižnic na Gorenjskem.

Pod okriljem knjižnice je Narodna čitalnica ustanovila 1. 1908 LJUDSKO GALERIJO. Njen namen je bil širiti med preprostimi ljudmi razumevanje in smisel za slikarstvo s prirejanjem umetniških razstav predvsem domačih in znamenitih tujih umetnikov. Vsaki originalni sliki oziroma reprodukciji je bila priložena mapa, v kateri je našel obiskovavec razstave potrebna pojasnila o sliki in slikarju.

»Škofjeloških poletnih iger« še ni konec

Po uspehu, ki so ga doživeli POLJANCI s CVETJEM V JESENI na odru na loškem gradu, so doživeli še enega, in sicer v Mestnem gledališču v Ljubljani. Prav gotovo so prvi amaterji, ki so na odprti sceni doživeli večkratni aplavz. Občinstvo jim je burno plaskalo in jih po končani predstavi navdušeno klicalo še in še pred zaveso.

Podoben uspeh je doživela tudi VISOSKA KRONIKA, ki so jo v četrtak in petek posneli na magnetoskopski trak. Televizijsko režijo je vodil Marti, ki je delo Ločanov priredil zahtevno televizije in skrajšal nekatere prizore tako, da bo predstava trajala uro in pol. Televizijsko verzijo Visoške kronike bodo gledavci televizije lahko gledali v zimskem programu.

Oba ta uspeha pričata, kaj vse je možno doseči z voljo, z delom in seveda ne nazadnje z dobro organizacijo. — P.

„Ne obračaj se sinko“

31. Kaj potem še išče v Vrapčah, če to ve? Hiša je bila preklana na dvoje. Tisti del, ki je stal, je bil obit z zakrpanimi deskami, med katerimi so pomenilo luknje vrata v hišo. Takšnih lukenj je bilo pet. Torej se je vselilo v ruševine moje hiše pet družin, je mislil inženir. Neka bosa petletna deklica, oblečena samo v kratko srajčko, ga je, preden se mu je upala kaj reči, dolgo nezaupljivo gledala.

32. »Mi smo begunci. Prišli smo iz Bosne. Zbežali smo pred četniki, mu je zaupala. »A kje je gospodar hiše in njegova družina?« jo je vprašal. »Moja mama je gospodarica,« je mala odvrnila. Prišla je tudi njena mati. »Koga iščete?« ga je vprašala. »Iščem inženirja Nevena Novaka... On je bil nekoč lastnik te hiše,« je obotavljivo povedal inženir. Iskal bom sam sebe in svojo družino. Tako me ne bodo spoznali, mu je šnilo v glavo.

33. Skozi razbito okno v prvem nadstropju se je prikazal črn, neobrit in neprespan moški obraz. Na glavi je imel železničarsko kapo. »Zakaj pa iščete inženirja Novaka?« ga je nezaupljivo vprašal. Inženir se je lagal: »Pri njem sem delal. Včasih mi je dal pri gradnji kako delo. — Nikoli ne boš več dobil pri njem dela. Sploh ga ne išči,« je previdno dejal železničar. »Ali je sploh živ? In kje je njegova družina?« je naprej vpraševal Novak.

VIKTOR GOLOSOVSKI Želim verjeti

»Ne streljate! Tega ne smete storiti! Počakajte... Kriva sem... Vendar sem še mlada... Nekaj bi vam rada povedala... Nisem kajna sovražnica, je ženska sem... Slaba, neumna, lahkomiselna... Nisem... Gerd je hudoben človek, tega ne veste... Pretepa me, vrnem se... Vendar mi zaupa... Če želite, vam lahko oskrbim... Vam svojo krivdo! Odpeljite me seboj v partizanski odred! — Kaj da bi se ji bledlo, je dejala te svoje objube.

niste odšli na sprehod ob določenem času. In zdaj lahko odidete... Prostite se!
Valentina je neodločno stopala proti vratom.
»Nikar... nikar me ne ustrelite v hrbet!
»Tokrat vas ne bom!« je predrzljivo dejal Igor.
Vrata so se zaprla. Na zunanji stopnicah je bilo slišati korake.
Valentina je naglo hitela z nevarnega kraja.
»Izdala naju boš!« je zamišljeno sklepala Galja.
»To ni izključeno, vendar zatem ne bi smela pokazati nosu iz hiše. Prestrahopetna je, da bi tvegala naše krogle.«
...Minilo je pet dni. Valentina je prišla sleherni večer na Ulico Kocjubinskega. Počasi je hodila, ne da bi se ozirala krog sebe. Mimoidoč je sploh niso pogledali. Obnašala se je mirno in vse je kazalo, da se ne boji...
»Ta ženska ima jeklene zvece ali pa se poigrava z nama,« je Motovilov dejal Černišu. Motovilov je namreč opazoval Valentino med njenimi vsakdanjimi sprehodi. »Ne smemo ji verjeti, vendar pa se moramo z njo sestati. Prepričan sem, da je izvršila naš ukaz.«
Ni se še zmaščilo, ko sta Igor in Galja stopila v na pol pedro večno nadstropno hišo in s primerne kraja opazovala ulico. Na njej ni bilo kaj posebnega. Mračilo se je ljudje in vsa redkeje hodili po ulici... Veter je zibal žice na drogovi... Ob devetih se je prikazala Valentina. Prišla je do postopja nekdanje davčne uprave, se ozrla kog sebe in vstopila.
Igor in Galja se nista premaknila. Minute so počasi tekle. Čez eno uro je Valentina prišla iz hiše in se počasi napotila po ulici. Igor in Galja sta jo prestregla pri enem izmed hišnih vohodov.
»Kje ste bili?« ju je vprašala Azarova. »Obiskala sem zapor. Načrt notranjih prostorov pa nisem utegnula narisati. Poskušala sem, vendar mi ni uspelo. Zaprta sem si prilike ječarjev, ki so Ukrajinci: Afanasenka, Ševkoplasova in še enega, imenuje se Jakob Jurjevič. Vsi trije so v službi v prvem tajnem paviljonu. Vsi trije so starejši moški, ki so jih prisilno mobilizirali... Celice so prepolne...«
»Če je tako: mar ste povedali Gerdu, da so vas te dni obiskali gostje?« je vprašal Igor.
»Da, povedala sem mu... Drugače ni šlo, Zarinov vaju je vdel...«

»Je njegov stražar?«
»Pred vojno so ga obsodili zaradi umora... Strašno se ga bojim.«
»In kaj ste rekli Gerdu?«
»Povedala sem mu, da me je obiskala nekdanja sošolska s soprogram, nekakim častnikom... To je vse.«
»Je povprašal po častnikovem priimku?«
»Da, vendar sem mu odgovorila, da se ga ne spominjam. Ukazal mi je, naj mu sporočim po telefonu, kadar me bosta obiskala in naj vaju zadržim, dokler se ne bo vrnil... Prosim vaju, niker ne dvomita vame, ne bom vaju izdala. Saj me menda ne boste ubili? Odkrito povejte...«
»To je odvisno od vas,« je odgovoril Igor. »Poskušajte izvleči iz Gerda, kdaj bodo iz Ptičevske v tukajšnji zapor prepeljali sekretarja ilegalnega mestnega komiteja partije Georgija Lagutenka. Poiščite, v katero celico ga nameravajo zapreti.«
»Poskušala bom...«
»Tudi v prihodnje pojdit vsak večer na sprehod. Čim bosta zvedeli karkoli o Lagutenku, se pokrijte z ruto, ki ste jo nosili na prvem sprehodu. Sestali se bomo v tem vohodu, ob desetih zvečer... Ste me razumeli?«
»Da... Storiš bom tako, kot ste ukazali... Samo... prosim vas... odprite mi povejte... Mi boste pomagali?«
»Kako naj bi vam pomagali?«
»Saj vendar veste...« Valentina se je zmedla. »Ko pridejo naši... Povejte jim nekako, da sem pomagala partiz...«
»Zaenkrat je pregodaj, da bi govorili o tej stvari,« jo je suho prekinil Igor. »Lahko odidete!«
Valentina je odšla, Igor pa je jezno zasepetal:
»Kakšno govno! Ksanjeje bo zahtevala potrdilo, da je ilegalna in da prebiva v hiši nemškega častnika, ker ima posebno nalogo. Le kako lahko zemlja nosi takšno govno?«
»Človek se ne sme ničesar čuditi. S takšnim potrdilom v žepu bi takšna nečestnica po vojni zahtevala celo odklopanje... Zaenkrat je poglavitno to, da naju ni prevarala... Če bi delala v soglasju z Gerdom, bi ji dal lažen načrt zopora... Zdi se mi, da je sklenila brez posebnega tveganja prisluziti odpustek za storjene grehe...«
»Tudi meni se zd, da je tako.«

